

1 - INFORMACIONI SISTEMIT

uname -a	-> Shfaq informacionin e sistemit Linux
uname -r	-> Shfaq informacionin e kernelit
cat /etc/os-release	-> Shfaq versionin e sistemit te instaluar
uptime	-> Shfaq sa kohe ka qe eshte ndezur sistemi
hostname	-> Shfaq host name te sistemit
hostname -I	-> Shfaq IP adresen e host
last reboot	-> Shfaq historine e reboot (ndezje/fikje) te sistemit
date	-> Shfaq daten dhe oren aktuale te sistemit
cal	-> Shfaq kalendarine ketij muaji

Image under CC 3.0 click for the original

2 - INFORMACIONI HARDWARE

dmesg	-> Shfaq mesazhet e kernelit ne buffer (listen e ekzekutimit)
cat /proc/cpuinfo	-> Shfaq informacionin per CPU
cat /proc/meminfo	-> Shfaq informacionin per memorien (RAM)
free -h	-> Shfaq hapesiren e memories se lire dhe te perdorur (RAM) (-h lexim i kuptueshem nga njeriu, -m per MB, -g per GB.)
lspci -tv	-> Shfaq nderfaqet PCI
lsusb -tv	-> Shfaq nderfaqet USB
dmidecode	-> Shfaq informacionin hardware DMI/SMBIOS nga BIOS
hdparm -i /dev/sda	-> Shfaq informacionin mbi diskun disk sda
hdparm -tT /dev/sda	-> Testim i shkrimit dhe leximit mbi disk sda
badblocks -s /dev/sda	-> Testim per blloqe te dhenash te demtuara ne disk sda

3 - MONITORIMI PERFORMANCES DHE STATISTIKAT

top	-> Shfaq dhe manaxho proceset kryesore
htop	-> Alternative e top me funksione interaktive
mpstat 1	-> Shfaq statistikat e procesorit
vmstat 1	-> Shfaq statistikat e virtual memory
iostat 1	-> Shfaq statistikat e I/O (nderfaqje Input/Output)
tail 100 /var/log/messages	-> Shfaq 100 mesazhet e fundit nga syslog (/var/log/syslog per Debian)
tcpdump -i eth0	-> Kap dhe shfaq paketat nga nderfaqja eth0
tcpdump -i eth0 'port 80'	-> Monitoro trafikun ne porten 80 (HTTP)

ls	-> Listo gjithë filet e hapura të sistemit
ls -u user	-> Listo gjithë filet e hapura nga user
watch df -h	-> Ekzekuto "df -h", dhe shfaq azhurnime mbi gjendjen

4 - INFORMACIONI DHE MANAXHIMI PERDORUESEVE

whoami	-> Shfaq me c'fare emri jeni loguar
id	-> Shfaq user dhe group ID për userin tuaj aktual.
last	-> Shfaq user të fundit që janë loguar në sistem.
who	-> Shfaq kush është i loguar në sistem.
w	-> Shfaq kush është i loguar në sistem dhe c'fare po bëjnë.
groupadd test	-> Krijë grupin me emër "test".
useradd -c "John Smith" -m john	-> Krijë user me emër john, me koment "John Smith" dhe krijë për të një home directory.
userdel john	-> Fshi userin john.
usermod -aG sales john	-> Shtojë userin john në grupin 'sales'

5 - KOMANDAT PËR FILE DHE DIRECTORY

ls -al	-> Listo gjithë filet në format të gjatë dhe të detajuar
pwd	-> Shfaq direktorinë e punës aktuale
mkdir directory	-> Krijë një direktori
rm file	-> Fshi (delete) file
rm -r directory	-> Fshi direktorinë gjithë përmbajtjen në mënyrë rekursive (për çdo përmbajtje)
rm -f file	-> Fshi file pa nevojë për konfirmim
rm -rf directory	-> Fshi direktorinë me forcim pa konfirmim me gjithë përmbajtjen në mënyrë rekursive (për çdo përmbajtje)
cp file1 file2	-> Kopjo file1 në file2
cp -r source_directory destination	-> Kopjo 'source_directory' me gjithë përmbajtje në direktorinë 'destination'.
mv file1 file2	-> Rename (riemero) ose leviz file1 në file2. Nëse file2 është direktori atëherë file1 do të përfshihet në të
ln -s /path/to/file linkname	-> Krijë një simbolik link në linkname
touch file	-> Krijë një file bosh.
cat file	-> Shfaq në terminal përmbajtjen e file
less file	-> Lexo file duke levizur me shigjetat ← ↑ ↓ →
head file	-> Shfaq 10 rreshtat e parë të një file
tail file	-> Shfaq 10 rreshtat e fundit të një file
tail -f file	-> Shfaq 10 rreshtat e fundit të një file dhe ndiq file ndërsa rritet.

6 - MANAXHIMI PROCESVE

ps	-> Shfaq proceset qe jane running (ne ekzekutim)
ps -ef	-> Shfaq proceset qe jane running dhe proceset e sistemit.
ps -ef grep processname	-> Shfaq informacion mbi procesin 'processname'
top	-> Shfaq dhe manaxho proceset kryesore
htop	-> Alternative e top me funksione interaktive
kill 24567	-> Ndalo procesin me process ID numerike 24567
killall processname	-> Ndalo gjithë proceset me emer 'processname'
program &	-> Starto (nis) programin me emer 'program' ne background (prapaskene)
bg	-> Shfaq programet ne background
fg n	-> Leviz programin me numer n nga background ne foreground (paraskene)

7 - TE DREJTAT E FILEVE

SHEMBULL

U G O

rxw rxw rxw chmod 777 filename -> nuk limiton asnje akses mbi file!

rxw rxw r-x chmod 775 filename

rxw r-x r-x chmod 755 filename

rw- rw- r-- chmod 664 filename

rw- r-- r-- chmod 644 filename

SQARIM

U = User (perdoruesi qe eshte pronar i file)

G = Group (grupi ku ben pjese perdoruesi)

O = Others (te tjeret)

r = Read = 4

w = write = 2

x = execute = 1

- = no access = 0

8 - NETWORK/RRJETI

ifconfig -a	-> Shfaq gjithë nderfaqjet e rrjetit dhe informacionin e detajuar per secilen
ifconfig eth0	-> Shfaq informacion vetem mbi nderfaqjen eth0
ethtool eth0	-> Kontrolllo network driver dhe hardware settings
ping 192.168.10.1	-> Dergo nje kerkese ICMP drejt IP 192.168.10.1
whois www.gnu.org	-> Shfaq informacionin mbi whois per domain www.gnu.org
dig www.gnu.org	-> Shfaq informacionin DNS per domain www.gnu.org

dig -x 217.33.68.03	-> Reverse lookup i IP 217.33.68.03
host www.gnu.org	-> Shfaq DNS ip address per domain www.gnu.org
hostname -i	-> Shfaq adresen e rrjetit per sistemin aktual.
hostname -I	-> Shfaq te gjitha adresat e rrjetit per sistemin aktual.
wget http://www.gnu.org/file.txt	-> Download http://www.gnu.org/file.txt
netstat -nutlp	-> Shfaq portat tcp dhe udp si dhe programet qe i kane hapur
netstat -a grep ESTABLISHED	-> Shfaqni lidhjet tcp te plotesuar ndaj sistemit

9 - ARKIVAT (FILE TAR)

tar -cf archive.tar /home/john/Documents	-> Krijohet archive.tar qe permban direktorine /home/john/Documents.
tar -xf archive.tar	-> Ekstrakto permbajtjen e archive.tar.
tar -czf archive.tar.gz /home/john/Documents	-> Krijohet archive.tar.gz me kompresim gzip qe permban direktorine /home/john/Documents.
tar -xzf archive.tar.gz	-> Ekstrakto permbajtjen e archive.tar.gz.
tar -C /home/john/extracthere -xf archive.tar path/inside/tar/file.txt --strip=3	-> Ekstrakto vetem "file.txt" nga archive.tar dhe dergoje ne direktorine "/home/john/extracthere"
tar -cjf archive.tar.bz2 /home/john/Documents	-> Krijohet archive.tar.bz2 me kompresim bzip2 qe permban direktorine /home/john/Documents.
tar -xjf archive.tar.bz2	-> Ekstrakto permbajtjen e archive.tar.bz2.

10 - INSTALIMI PAKETAVE

yum search mypacket	-> Kerko per paketen me emer ose pershkrim 'mypacket'.
yum install samba	-> Instalo paketen me emer samba.
yum info samba	-> Shfaq pershkrimin dhe permbledhjen e informacionit mbi paketen me emer samba.
rpm -i samba.rpm	-> Instalo paketen nga file me emer samba.rpm
yum remove samba	-> Elimino paketen samba.
tar zxvf samba.tar.gz	-> Instalo paketen nga file me source code
cd samba	
./configure	
make	
make install	

11 – KERKIMI FILEVE DHE TEKSTIT

grep 'teskti yt' file.txt	-> Kerko per 'teksti yt' ne file.txt
---------------------------	--------------------------------------

grep -r teksti directory	-> Kerko per tekst brenda direktorine 'directory'
sed 's/abc/xyz/Ig' file.txt	-> Kerko tekstin 'abc' brenda file.txt dhe zevendesojte me 'xyz'
awk -F'.' '{print \$1,\$3,\$4;}' /etc/passwd	-> Printo kollonat 1 3 dhe 4 te ndara nga karakteri : ne file /etc/passwd
diff -c file1.txt file2.txt	-> Gjej ndryshimet midis fileve file1.txt dhe file2.txt ne kontekst (-c)
locate john	-> Gjej filet dhe direktorite me emer 'john'.
find /home/john -name 'down*'	-> Kerko per file ne /home/john qe fillojne me "down".
find /home -size +100M	-> Kerko per file me dimensione mbi 100MB ne /home

12 - SSH (Secure SHELL=Terminali sigurte)

ssh 192.168.10.1	-> Lidhu me ssh ne IP 192.168.10.1 me username aktual.
ssh alice@192.168.10.1	-> Lidhu me ssh ne IP 192.168.10.1 me username alice
ssh -p 40452 alice@192.168.10.1	-> Lidhu me ssh ne IP 192.168.10.1 me username alice ne porten 40452

13 - TRANSFERIMET E FILEVE

scp file.txt 192.168.10.1:/tmp	-> Kopje e sigurte te file.txt ne folderin /tmp ne serverin me IP 192.168.10.1
scp 192.168.10.1:/var/www/*.html /tmp	-> Kopje e sigurte te gjithe fileve *.html nga serveri IP 192.168.10.1 ne folderin /tmp.
scp -r 192.168.10.1:/var/www /tmp	-> Kopje e sigurte te gjithe direktorise /var/www nga serveri IP 192.168.10.1 ne folderin /tmp.
rsync -a /home /backups/	-> Sinkronizo /home ne /backups/home
rsync -avz /home 192.168.10.1:/backups/	-> Sinkronizo files/directorise midis sistemit local dhe direktorise backups ne server me IP 192.168.10.1

14 - PERDORIMI DISKUT

df -h	-> Shfaq hapësirën e lirë dhe të zënë në cdo filesistem
df -i	-> Shfaq inodet e lira dhe të zëna në cdo filesistem
fdisk -l	-> Shfaq disket dhe particionet me tipet perkatese
du -ah	-> Shfaq permasat ne disk per te gjitha filet dhe direktorite
du -sh	-> Shfaq shumen totale te permases ne disk per direktorine aktuale

15 - LEVIZJA NEPER DIREKTORI

cd ..	-> Leviz nje nivel direktorie me siper (parent directory).
cd ~	-> Leviz ne direktorine \$HOME
cd /etc/sound	-> Leviz ne direktorine /etc/sound